

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	8
ÚVOD	12
1 MEDZINÁRODNÉ ŠTANDARDY	18
1.1 Organizácia Spojených národov	18
1.2 Rada Európy	22
1.3 Európska únia	25
2 NAJLEPŠÍ ZÁUJEM DIEŤAŤA	34
2.1 Všeobecné východiská	34
2.2 Smernica 2016/800	38
2.3 Posudzovanie najlepšieho záujmu dieťaťa v trestnom konaní	41
3 PRÁVO MLADISTVÉHO NA INFORMÁCIE V TRESTNOM KONANÍ	53
3.1 Právo podozrivého alebo obvineného mladistvého na informácie podľa práva Európskej únie	55
3.2 Právo mladistvého na informácie v trestnom konaní podľa Trestného poriadku	68
3.3 Rozdiely medzi požiadavkami na práva podozrivých alebo obvinených detí na informácie v trestnom konaní podľa čl. 4 smernice 2016/800 a vnútroštátnou právnou úpravou	73
3.4 Záverečná úvaha	77
4 PRÁVO ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU MLADISTVÉHO NA INFORMÁCIE V TRESTNOM KONANÍ	80
4.1 Požiadavky na práva zákonného zástupcu mladistvého na informácie v trestnom konaní podľa čl. 5 smernice 2016/800	81
4.2 Súvisiace ustanovenia relevantných právnych aktov Európskej únie	83
4.3 Úprava práv zákonného zástupcu mladistvého na informácie v trestnom konaní podľa právnej úpravy v Slovenskej republike ...	84
4.4 Informačné povinnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu	87

4.5	Špecifiká informovania pri inštitúte podozrivej osoby	88
4.6	Práva zákonného zástupcu mladistvých na informácie v trestnom konaní v judikatúre ESĽP a Súdneho dvora EÚ	91
4.7	Rozdiely medzi požiadavkami na práva zákonného zástupcu mladistvých na informácie v trestnom konaní podľa čl. 5 smernice 2016/800 a vnútroštátnou úpravou týchto práv	96
4.8	Závery a odporúčania	98
5	PRÁVO MLADISTVÉHO NA POMOC OBHAJCU	101
5.1	Ústavnoprávne východiská	109
5.2	Trestnoprávne východiská zabezpečenia práva na obhajobu	116
5.3	Právo na obhajobu a postavenie podozrivého	121
5.4	Právo na obhajobu a postavenie obvineného	125
5.5	Obhajca v trestnom konaní a právo na zabezpečenie obhajoby prostredníctvom obhajcu	127
5.6	Zabezpečenie dôvernosti komunikácie mladistvého obvineného s obhajcom	130
5.7	Zhrnutie a odporúčania	131
6	PRÁVO MLADISTVÉHO NA INDIVIDUÁLNE POSÚDENIE	136
6.1	Prístupy k riešeniu trestných vecí osôb mladších ako 18 rokov	144
6.2	Všeobecne k právu na individuálne posúdenie	151
6.3	Právo na individuálne posúdenie v trestnom práve Slovenskej republiky	153
6.4	Osobitosti trestnej zodpovednosti z hľadiska veku	157
6.5	Osobitosti trestnej zodpovednosti mladistvých	161
6.6	Osobitosti trestania mladistvých	165
6.7	Účel trestu a ochranných opatrení pri mladistvom	168
6.8	Individuálne posúdenie ako osobitosť trestného konania vedeného proti mladistvému	170
6.9	Závery a odporúčania	172
7	PRÁVO MLADISTVÉHO NA LEKÁRSKU PREHLIADKU PRI POZBAVENÍ OSOBNEJ SLOBODY	176
7.1	Všeobecné nástroje garantujúce právo na zdravotnú starostlivosť väznených osôb	176

7.2 Špeciálne nástroje garantujúce právo na zdravotnú starostlivosť väznených mladistvých	178
7.3 Lekárska prehliadka na účely zistenia veku dieťaťa	184
7.4 Implementácia do vnútroštátneho právneho poriadku	185
8 ŠPECIFICKÉ PRAVIDLÁ PRI VÝSLUCHU MLADISTVÉHO	191
8.1 Všeobecné trestnoprocesné pravidlá vzťahujúce sa na výsluch podozrivých a obvinených osôb všetkých vekových kategórií	192
8.2 Kriminalisticko-taktické pravidlá vzťahujúce sa na výsluch podozrivých a obvinených osôb všetkých vekových kategórií	200
8.3 Všeobecné psychologické východiská vzťahujúce sa na výsluch podozrivých a obvinených osôb všetkých vekových kategórií	208
8.4 Požiadavky na osobitný prístup pri výsluchu podozrivých a obvinených mladistvých podľa nadnárodných predpisov	212
8.5 Požiadavky na osobitosti výsluchu podozrivých a obvinených detí podľa súdnej judikatúry	221
8.6 Závery a odporúčania	223
9 PRÁVO NA OSOBNÚ SLOBODU MLADISTVÉHO	227
9.1 Trestnoprocesná úprava pozbavenia osobnej slobody (inštitút zadržania)	231
9.2 Väzba v trestnom konaní	237
9.3 Možnosti nahradenia väzby	250
9.4 Výkon väzby a výkon zadržania	252
9.5 Závery a odporúčania	254
10 PRÁVO NA VČASNÉ A STAROSTLIVÉ RIEŠENIE PRÍPADOV MLADISTVÉHO	259
10.1 Právo na včasné riešenie prípadov mladistvého	259
10.2 Právo na dôstojné zaobchádzanie s mladistvým	267
10.3 Implementácia do vnútroštátneho právneho poriadku	269
11 PRÁVO NA OCHRANU SÚKROMIA MLADISTVÉHO	273
11.1 Medzinárodná ochrana práva na súkromie a európske východiská	277
11.2 Ústavnoprávna rovina ochrany práva na súkromie	284

11.3	Posúdenie dôvodnosti zásahov do práva na súkromie	290
11.4	Ochrana súkromia mladistvého v procesnej úprave	298
11.5	Vylúčenie verejnosti počas súdnych pojednávaní vo veciach proti mladistvým	300
11.6	Ochrana súkromia v súvislosti s vyhotovením audiovizuálneho záznamu z výsluchu	304
11.7	Ochrana súkromia v kontexte slobody informácií a pluralizmu médií	307
11.8	Závery a odporúčania	309
12	PRÁVO MLADISTVÉHO NA SPRIEVOD ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU	313
12.1	Zákonný zástupca mladistvého obvineného ako jeho nositeľ rodičovských práv a povinností a jeho postavenie v trestnom konaní	313
12.2	Právny rámec práva mladistvého obvineného na sprievod zákonného zástupcu pri úkonoch trestného konania podľa smernice 2016/800	319
12.3	Právo mladistvého obvineného na sprievod zákonného zástupcu pri úkonoch trestného konania v rozhodnutiach Súdneho dvora EÚ, ESJP a národných súdov	322
12.4	Práva mladistvého svedka a poškodeného na účasť zákonného zástupcu pri úkonoch trestného konania	324
12.5	Celkové zhodnotenie problematiky práva mladistvého na sprievod zákonného zástupcu v národných podmienkach	329
12.6	Závery a odporúčania	332
13	PRÁVO MLADISTVÉHO ZÚČASTNIŤ SA NA SÚDNOM KONANÍ VO VLASTNEJ VECI	336
13.1	Právo na spravodlivé súdne konanie v Ústave SR	345
13.2	Trestnoprávna úprava a parciálne aspekty práva na spravodlivý proces	347
13.3	Zhrnutie a odporúčania	354
14	ŠPECIFICKÉ PRÁVA MLADISTVÉHO V KONANÍ O VÝKONE EZR	357
14.1	Všeobecne o procesných právach v konaní o EZR	357

14.2 Smernica 2016/800	362
14.3 Implementácia do vnútroštátneho právneho poriadku	364
15 PRÁVO MLADISTVÉHO NA ÚČINNÉ OPRAVNÉ PROSTRIEDKY	371
15.1 Všeobecne k právu na odvolanie v trestných veciach	371
15.2 Osobitné požiadavky na opravné prostriedky mladistvého	378
15.3 Implementácia do vnútroštátneho právneho poriadku	381
ZÁVER	387
LITERATÚRA	391
VECNÝ REGISTER	411